

Stenden

building resilience

Economische impact van het coronavirus op de gastvrijheidseconomie in Fryslan

Inhoudsopgave

Over de respondenten	3
Omzetderving	6
Schrappen van banen	8
Omzetverwachting bij opening	9
Economische schade	11
In aanmerking voor regelingen Rijksoverheid	12
Knelpunten bij regelingen Rijksoverheid	13
Geplande investeringen	14
Impact 1.5-meter economie	15
➤ Impact op toeleveranciers	16

Toelichting respondentent

In totaal hebben 389 respondentent de vragenlijst (grotendeels) ingevuld.

Bij veel bedrijven is sprake van meerdere soorten activiteiten.

Ten behoeve van de analyse zijn drie hoofdgroepen gecreëerd.

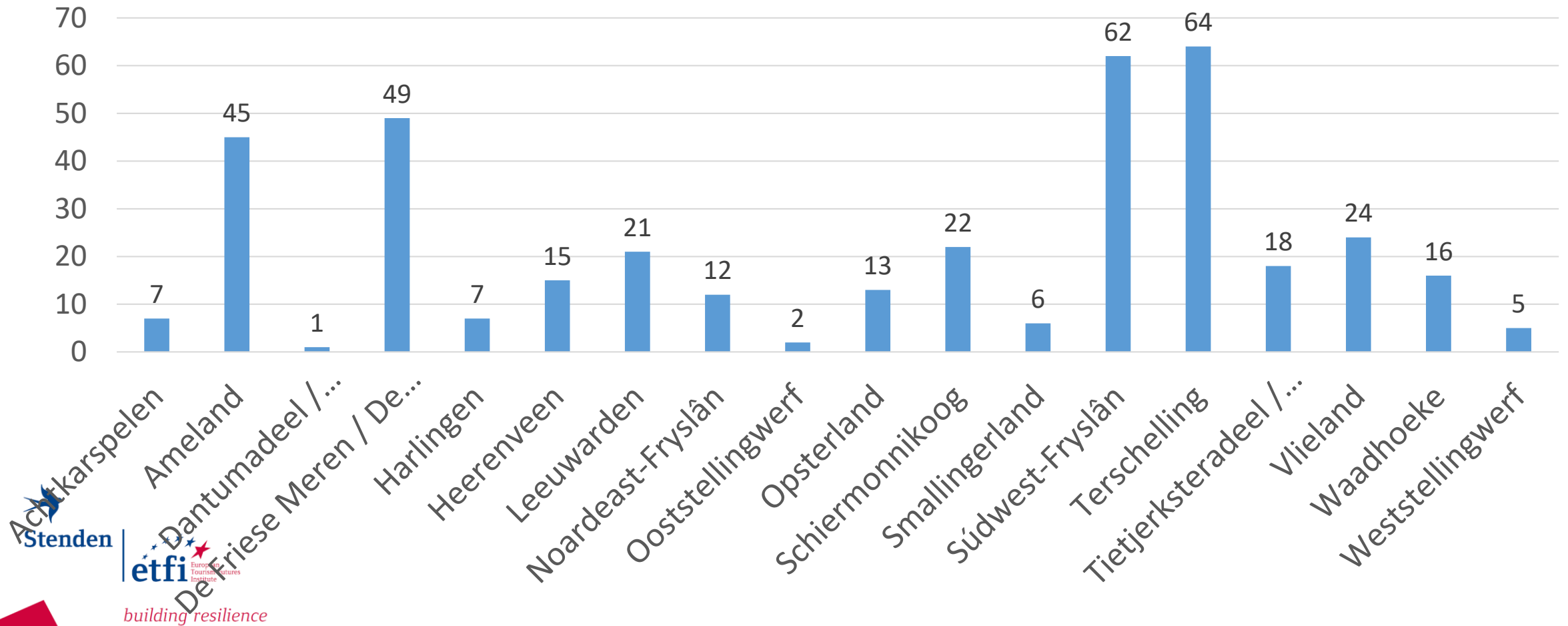
- Bedrijven met meerdere activiteiten waaronder logies zijn ingedeeld bij logies.
- Bedrijven met meerdere activiteiten zonder logies maar mét horeca zijn ingedeeld bij horeca.

Dit resulteert in het volgende aantal bedrijven per hoofdgroep:

- Logies 181
- Horeca 120
- Overige 88

Binnen de groepen is een goede spreiding van grote en kleine bedrijven zichtbaar en allerlei variëteiten aanbod, wat duidt op een representatief beeld.

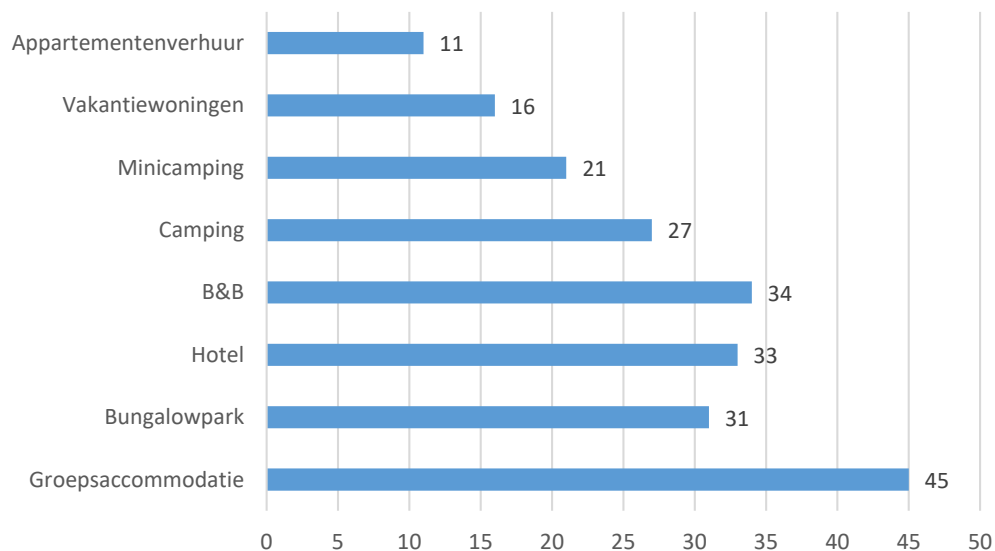
In welke gemeente is uw onderneming (hoofdlocatie) gevestigd?

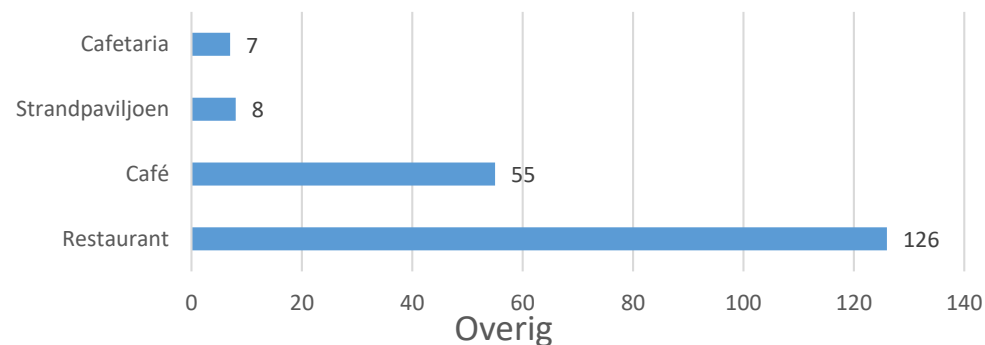
In welke sector(en) is uw bedrijf werkzaam?

(meerdere antwoorden mogelijk per bedrijf)

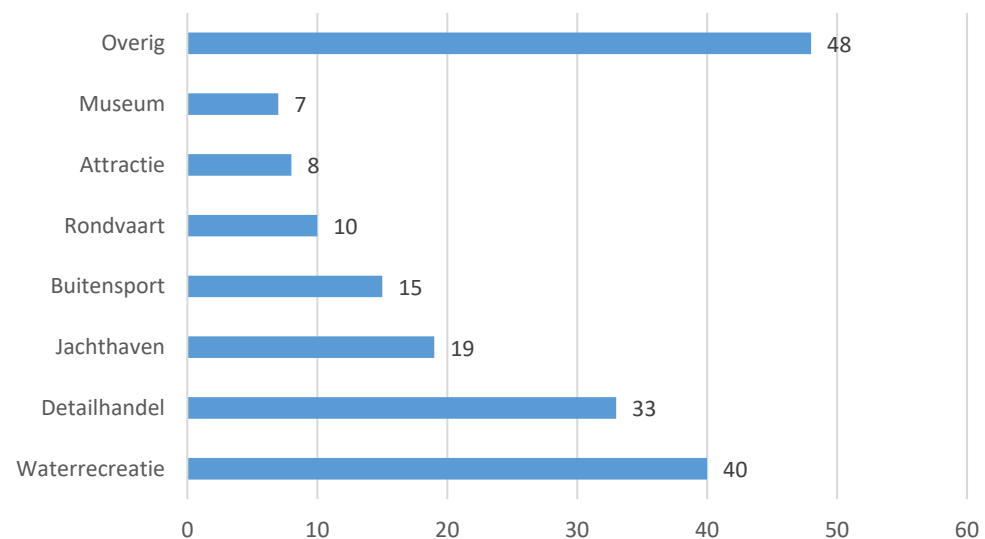
Logies

Horeca

Overig

Omzetsderving (in procenten)

Totaal voor de 389 respondenten die hebben deelgenomen aan de enquête, gebaseerd op schatting door ondernemers:

	Horeca	Logies	Overige
Schatting van netto jaaromzet 2020 in reguliere omstandigheden	€ 73 miljoen	€ 89 miljoen	€ 60 miljoen
28 maart	23%	19%	22%
10 mei	30%	25%	28%
1 juni	37%	32%	35%
1 juli	47%	44%	47%
1 september	64%	66%	64%

Is er in uw bedrijf sprake van andere (niet-toeristische) bedrijfsactiviteiten?

Antwoord	Aantallen	Percentage
Ja	127	33%
Nee	262	67%

In hoeverre ondervinden deze niet-toeristische bedrijfsactiviteiten hinder van de coronacrisis?

Antwoord	Aantallen	Percentage
niet	3	2%
In geringe mate	19	15%
In sterke mate	22	17%
In zeer sterke mate	83	65%

Percentage van banen die men denkt te moeten schrappen

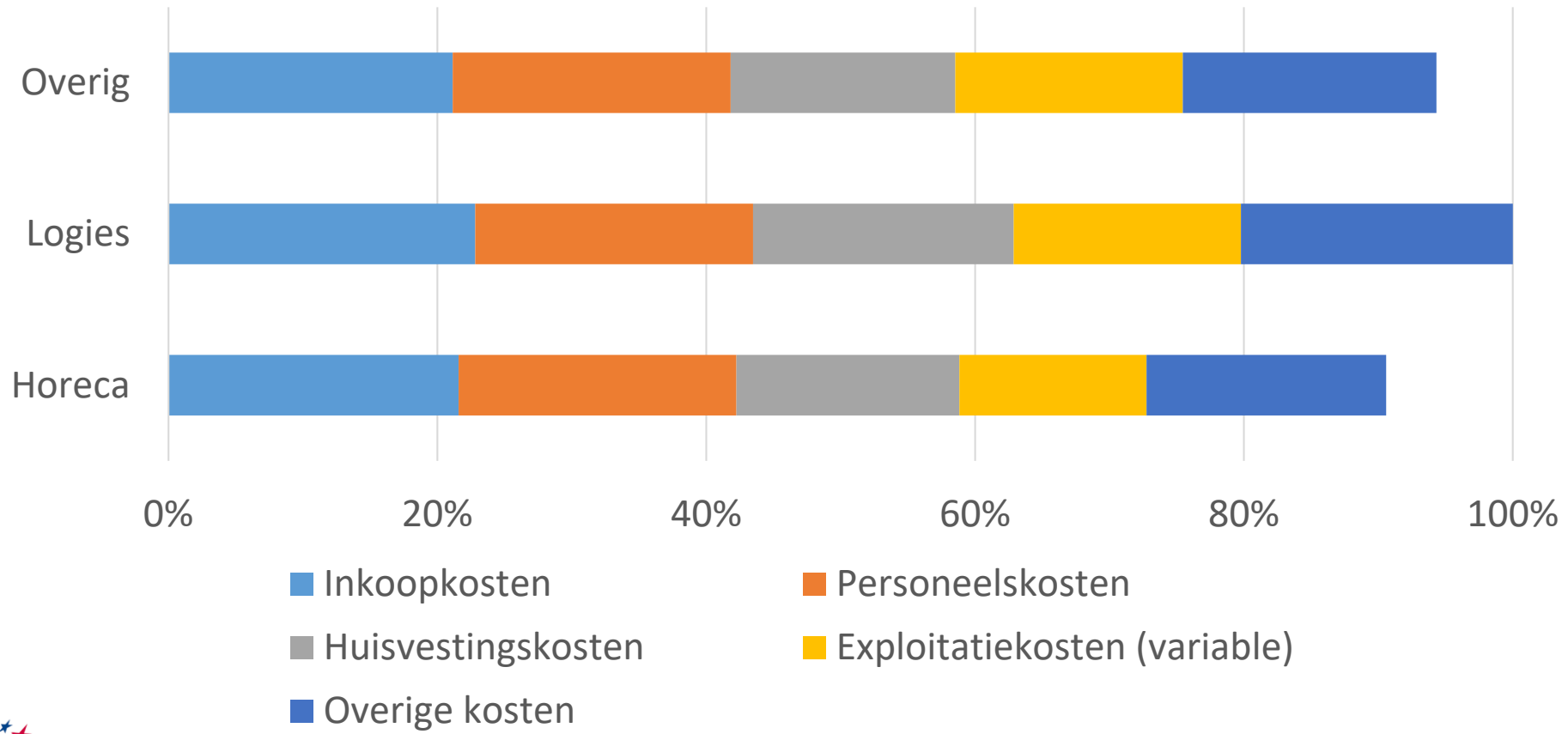
	Horeca – structurele banen	Logies-structurele banen	Overig – structurele banen	Horeca – seizoenbanen	Logies-seizoenbanen	Overig – seizoenbanen
28 maart	28%	16%	11%	70%	44%	50%
10 mei	35%	17%	13%	72%	49%	51%
1 juni	36%	24%	18%	78%	56%	59%
1 juli	48%	36%	23%	85%	63%	67%
1 september	60%	56%	35%	93%	85%	90%

Welke effecten verwacht u voor uw omzet wanneer uw bedrijf weer geopend mag worden?

Antwoord	Aantallen	Percentage
Lagere omzet door wegblijven gasten	320	82%
Inhaalslag als gevolg van uitgestelde bezoeken	24	6%
Inhaalslag door andere bezoekersgroepen (gasten die dichtbij huis willen recreëren)	20	5%
Gelijkblijvende omzet	20	5%
Overige	5	1%

Kostenstructuur bedrijven

uitgedrukt in percentages van netto jaaromzet

Economische schade voor bedrijven

Totaal voor de 389 respondenten die hebben deelgenomen aan de enquête, gebaseerd op schatting door ondernemers:

	Geheel of gedeeltelijke sluiting tot en met 28 april	Geheel of gedeeltelijke sluiting tot en met 10 mei	Geheel of gedeeltelijke sluiting tot en met 1 juni	Geheel of gedeeltelijke sluiting tot en met 1 juli	Geheel of gedeeltelijke sluiting tot en met 1 september
Omzetverlies	€ 46.900.000	€ 60.950.000	€ 76.490.000	€ 101.670.000	€ 143.860.000
Totale kosten	€ 44.568.942	€ 57.933.205	€ 72.753.377	€ 96.836.869	€ 137.278.715
Minus inkoopkosten en exploitatiekosten (variabel)	€ 17.702.737	€ 23.008.490	€ 28.896.194	€ 38.471.100	€ 54.537.517
Doorlopende kosten	€ 29.197.263	€ 37.941.510	€ 47.593.806	€ 63.198.900	€ 89.322.483
minus NOW compensatie	€ 8.724.639	€ 11.338.253	€ 14.229.060	€ 18.913.167	€ 26.761.249
Resterende kosten: schade	€ 20.472.623	€ 26.603.256	€ 33.364.746	€ 44.285.732	€ 62.561.234

Regelingen van de Rijksoverheid: komt u in aanmerking?

	TOGS	UITSTEL BELASTINGEN	BMKB	GO	NOW	Tozo
Ja	249	249	83	83	178	139
Nee	92	54	131	131	153	136
Weet ik niet	48	86	175	175	58	114
totaal	389	389	389	389	389	389
Ja	64%	64%	21%	21%	46%	36%
Nee	24%	14%	34%	34%	39%	35%
Weet ik niet	12%	22%	45%	45%	15%	29%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Stein

Kern-knelpunten bij financiële regelingen van de Rijksoverheid

- Regeling gaan uit van jaaronzet of bepaalde peilmaand (januari 2020 of November 2019) in plaats van rekening houden met toeristisch seizoen.
- Veel administratie, complexiteit van aanvraag, looptijd van behandeling is (te) lang
- Regelingen dekken omzetverlies niet, niet toereikend
- SBI codes: ontoereikende dekking en SBI codes voor bedrijven soms niet geactualiseerd
- Bedrijf op priveadres leidt tot problemen

Had u voor 2020/2021 investeringen op de planning staan die nu in gevaar komen?

Antwoord	Aantallen	Percentage
Ja	236	61%
Nee	77	20%
Nog niet duidelijk	76	20%

Kunt u aangeven welk bedrag aan investeringen nu niet zal plaatsvinden?

Totaal voor de 389 respondenten die hebben deelgenomen aan de enquête, gebaseerd op schatting door ondernemers:

€19.338,270,-

Naar alle waarschijnlijkheid krijgen we in Nederland een lange(re) tijd te maken met een "anderhalve meter-economie" (minimale afstand van 1.5 meter tussen personen, waar ondernemingen zich aan moeten houden). Wat zijn de gevolgen voor uw bedrijf?

Antwoord	Aantallen	Percentage
Dat is eenvoudig te realiseren, met forse financiële impact (of capaciteitsverlies)	109	28%
Dat is eenvoudig te realiseren, met minimale financiële impact (of capaciteitsverlies)	75	19%
Dat is met een forse verbouwing te realiseren	18	5%
Dat is met een kleine verbouwing te realiseren	19	5%
Dat is niet/nauwelijks te realiseren	168	43%

Stenden

building resilience

Impact op toeleveranciers

Toename problemen en faillissementen als gevolg van domino-effect: teruglopende omzet betekent korten op o.a. inkoop, onderhoud, bouw, diensten, lidmaatschappen

Impact op indirecte werkgelegenheid zoals detailhandel, vervoerders, dienstensector

Op termijn minder belastinginkomsten (btw, toeristenbelasting, OZB) kan leiden tot probleem voor publiek gefinancierde partijen en voorzieningen

Stenden

building resilience

Stenden

Deze publicatie is opgesteld door het European Tourism Futures Institute (ETFI – www.etfi.nl) van NHL Stenden Hogeschool in opdracht van de Toerisme Alliantie Fryslan (TAF)

Contact TAF

Marjan Soepboer

(e.) marjansoepboer@ynbusiness.nl

Contact ETFI

Stefan Hartman

(e.) stefan.hartman@nhlstenden.com